

Nemzeti Múzeum

Budapest

BAJA-BÁCSKA

Szerkesztőség a kiadóhivatal.
FERENCIFK-TERE 2 SZÁMFelolvas szerkesztő és fialalós kiadó
Dr. KNÉZY LEHELHelyben negyedévre 6 pengő
Helyben egy hónapra 2 pengő

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Husvét.

Szép, meleg napsütéses idők után, hideg, borongós, esős tavaszi napok virradtak reánk az időjárás jelenségei szerint sem számíthatunk ragyogó husvétra, mert csak lassan javul az idő.

A történelem kálváriáját járó nemzetünknek a feltámasztás felé vezető útján mintegy szimbólum ez a derűre következő boros időjárás; ez az árnyba boruló nagyhét.

A nagy nemzetek szellemcsatái zúgnak, javaslatok és ellenjavaslatok röpködnek a levegőben; a békét kereső emberiség tépelődése ez a lázas sző és betűhalmaz, mely a nemzetközi tárgyalások vitáiban elhangzik, a diplomáciai jegyzékek és a világsajtó lapjain megjelenik.

Valóságos bábeli nyelvzavar közepette építik a béke templomát, ehelyre sehogysam akar elkészülni.

A nagy hangzavarban, mi elesett magyarok vagyunk az elnémult harangok; addig nem is készülhet el a béke temploma, addig nem is jöhet el a feltámasztás ragyogó ünnepe, míg a nagyhatalmak meg nem hallgatják a mi szavunkat; a legjobban meggyötört, a legelcsétebb nemzetnek: az újkori világtörténelem keresztrefeszített nemzetének szavát.

Oldják fel a lekötött harangok nyelvét, hallja meg az egész emberiség az igazság zugó szavát, mert ha ezt meg nem teszi: összedől a modern Babel-tornya és hiába várja az emberiség, hiába várjuk mi a feltámasztást!

Az elnémult magyar harangok kálváriás utjukról visszatérve döngtetni fogják a béke templomának hatalmas kuppalait s a szivárványos hajnalhasadásba kiáltják az igazi virradatot: a magyar Alleluját.

Ezrével zarándokolt nagypénteken a bajai közönség a feldiszített szentsirokhoz.

Ezrével és ezrével zarándokoltak tegnap az emberek a templomokban felállított Szent Sírhoz, ahol virágában és fényzőnben fogadta őket a keresztrefeszített Megváltó és az Oltáriszentség. Mintha a tavasz minden virága a templomokba költözött volna, hogy csodálatos művészi szépségével megállítsa és áhítatra indítsa a templomjárókat.

A nagypéntek misztériumának emlékeztetőre mind a hat bajai plébánia templomában a belvárosban,

a ferencieknél, a kiscsávolyi, jözséfvárosi, szentjánosi, szentistváni plébániák templomaiban, valamint a Kálvária, Rókus kápolnáiban, azonkívül a zárda, a kórház és a Szeretelmez-kápolnáiban is gyönyörűen díszített virágok szentsírt állítottak.

A kálváriához vezetett processziókon és a templomi istentiszteleteken is mindenütt rengeteg főny ember vett részt. A szentsíroknál az iskolák ifjúságának cserkészcsapatái álltak díszőrséget.

A szigetvári idill...

Az elmúlt vasárnap volt Szigetvárott az „egységes ellenzék” felvonulása és ekkor történt meg az eljegyzése is az egy lelki és erkölcsi alapon álló pártoknak. Itt hevültek egymásért a konszolidációs gróf Bethlen István, a független kisgazdapárt vezére Eckhardt Tibor, a csákyás Berki Gyula, a legitimista Dinnyés Lajos, a keresztény-párti öi demokratává vedlett Apponyi György gróf, a habsburgista kisgazda Berg Miksa s a házigazda, akinek támogatására mentek le Szigetvárra, a sertés- és marhakereskedők érdekképviseletének vezére, a tízenégyezerholdas Biedermann Imre báró. Az „egységes ellenzék” felvonulásiához a tömeget és a lelkesedést a Biedermann-uradalom kiindulási cselédei, erdei munkásai, erdei csőszei, fuvarosai, napszámosai és munkásai adták. Gyönyörű volt minden. Különösen a nyilatkozatok, Bethlen István beszéde, a választások meghamisításáról, a közvélemény terrorizálásáról, a társadalom szolgátságáról, a kormány mindenhatóságáról és hasonlókrol, amelyek már a letűnt rezsim idejéből olyannyira ismer a magyar közönség Eckhardt tapsolt neki.

Ezután pedig Eckhardt beszélt s a mai rendszert a svájkaság iskolájának nevezté, szemben bizonyára az erkölcsi és politikai megbízhatóságuk azzal a másik rendszerrel, amelyet Bethlen István gróf nevével jegyzett fel a történelem. Bethlen is

tapsolt Eckhardtnek és egymásra néztek igaz érzelmekkel.

Ó, tavaszi láz...!

Mennyire is más volt az idillikus viszony a két politikus között egy évvel ezelőtt. Ó, de mennyire is más...!

Csak egy röpke évcskét tekintünk vissza, csak a múlt tavaszi érzelmek viharzását nezzük meg a vasárnapi szigeti idill két főhőse, Bethlen és Eckhardt között.

Eckhardt Tibor, például a múlt év február 17-én, Szentesen, a városi színházban lefolyt emlékezete gyűlesen többek között ezeket mondotta mint azt egy hűfői lap szó szerint közölte:

„Szemben állunk azzal a politikai csoporttal, amely közel tízenöt évvel ezelőtt a nép bizalmából, hanem korrupcióval, erőszakkal és csalással tudott többséget biztosítani magának a parlamentben”. „Innen Szentesről üzenem Bethlen István grófnak, hogy nincs neki erkölcsi jogosultsága ebben az országban politikát csinálni mindaddig, amíg az elkövetett bűncselekmények megtorlása be nem következik, vagy engem a bíróság el nem ítél. Eljárást sem indítani, de továbbra is itélkezni akarni elevenek és holtak felett, ez közönséges demagógia. Bethlen lemondását azzal indokolta meg annak idején, hogy Magyarország minden rendbe hozott és most már nyugodtan elmehet. Öt évvel ezelőtt, 1924 től, 1929-ig Magyar-

országon az állam, a közületek és a magánosok együttvéve több külföldi kölcsönt vettek fel, mint amennyit Árpád vezér bejövetele óta az ország igénybevett”. Debrecentben maga a főbűnös is beismeri, hogy a vámvédelem el volt hibázva. Vajon erkölcsi téren milyen következményekkel járt a tízéves Bethlen-rendszer? Erről beszélni sem akarok, csak egyet indítványoznék, hogy ennek a tízéves rendszernek méltó elismeréseképpen köteleztessek Bethlen István arra, hogy Vas József mellé temetkezzen a Pantheonba! Ez a hely illel meg Bethlen István grótot! E kormányzás után ne próbáljon se személyesen, se megbízottak útján az ország élére kerülni, mert ebből a Bethlen-rendszerből nekünk elég volt. Most felállítottam az elmúlt tízéves kormányzás mérlegét és leróttam előtte a nemzet halálját!”

Igy Eckhardt alig egy évvel ezelőtt Bethlenről!

Három nap múlva Bethlen István Eckhardt szentesi beszédére így nyilatkozott: „Ezt a támadást vártam; ez eszedékes volt amugyis, mert hiszen az utolsó tíz nap politikai eseményei folytán a hatalom után mőhön kinyitott kézből kiküldött a préda, amelyet a „bizalmas elgondolások” alapján már régóta boldogan elkönyvelt volt a maga számára a kisgazdapárt vezére. Támadásával Eckhardt képviselő ur csak önmagát leplezte le tehát és az eseményekből folyó fájdalmas csalódottságának, ugylátszik, alig kibírható mérvét. Ezen fájdalmas csalódásért fogadja őszinte részvételem és együttérzésem mélyen átértett kifejezését!”

Igy Bethlen Eckhardtrol. Egy évvel ezelőtt...!

Egy hét múlva lesz Antos Kálmán bajai orgonahangversenye.

Egy hét múlva április 17-én a ferencrendiek templomában lesz Antos Kálmán a szegedi fogadalmi temyom kiváló karagvnyának jótékony célú orgonahangversenye a ferenciek templomának orgonája javára. A kitűnő magyar muzsikussal országosan ismert művész, az orgona egyik legjelesebb technikusaként, akinek orgonahangversenye érdemes felfigyelnit. Az orgonahangverseny pénteken délután 6 órákor kezdődik.

**Kalapot
Inget
Nyakkendő
Kesztyűt**

HUSVÉTRA
Rövidárut
REINHARDT
divatcarnokból Baja. — Tel. 118.

**Harisnyát
Retikült
Combinét-nadrágot
Hálóinget**

Szenzációs műsora

van az április 21-i Szigeti-Magaloff hangversenynek.

Szigeti József, a magyar hegedű király, műsorai a zeneművészet grandseigneur-jának a névjegyei.

Bajai műsora ugyancsak teljesen megegyezik a március 27-i budapesti hangversenyével (kb. 2000 ember volt jelen) és a legelőkelőbb zenei opuszokat öleli fel és mégis egy van összeválogatva, hogy zeneértő és zenekedvelő egyaránt a legnagyobb zenei élménynek lehet élvezője. Főlegesen tartjuk részletezni, hogy a világkörüli hangversenykörútján állandó zongorakísérré, Nikita de Magaloff herceg; zongoraművész, méltó társa a nagy Mesternek.

Husvét hétfőjén lesz a Bácskai Levente Disztábor.

Husvét második napján este 8 órákor kezdődik a Közpon-tiban a „Bácskai Levente Disztábor”. A disztáborozás keretében a bajai levente ifjúság bemutatja Alföldi Géza zenés vígjátékát „A legszebb dalt”. Az előadást Kiss György rendezi, mind a tartalma, mind a szereplők játéka a legszebb sikert ígéri.

Husvét másodnapján lesz a Mansz előadása és estélye.

Csupa kedvesség és nem várt meglepetés lesz a Mansz Leánykör-nének husvét másodnapján előadása. Ez a nagyszerűen előkészített műsoros estély olyan határtalan érdeklődéssel találkozik a város urai társadalmában, amire még alig volt példa. A túlfeszített várakozásnak az az oka, hogy az előadást csupa rejtély és titokzatosság veszi körül: vagyis egyelőre nem jelzik a szereplők nevét. A műsor azonban annál szebb és érdekesebb lesz és így a 13 este fél 9 órákor a Nemzetiben rendezendő műsoros tánc estély a legnagyobb érdeklődés központjában áll.

— **A Bajai Bácska Sport Egylet** 13 án, husvét hétfőjén este 8 órai kezdettel az Ipartestületben színi előadást, utána sportbált rendez. Bemutatják Alföldi Géza 3 felvonásos énekes, táncos vígjátékát: „Örmester ur, jelentem alásan.” A darabot Kender János rendezi.

Kétezer választót törölt a város központi választmánya az országgyűlési képviselő-választók ideiglenes névjegyzékéből.

Baján a választók jelenlegi száma 10228. Vaskut és Belváros kivételével mindenütt erős csökkenés mutatkozik.

Négy napig tartó, majdnem megszakítás nélküli ülésezés után Baja város központi választmánya befejezte a bajai választó kerületben az országgyűlési képviselőválasztók ideiglenes névjegyzékének összeállításával járó munkákat.

A két vaskuti szavazókör kivételével az összes számlálólapokat átvizsgálta a központi választmány. A vaskuti számlálólapokat ugyanis pótlás végett vissza kellett küldeni.

Az ideiglenes névjegyzék egyébként nem várt meglepetésekkel szolgált, mert kitűnt, hogy sok eddigi választót nem is lehet a névjegyzékbe felvenni, mivel nem lehetett igazolni a választási jogosultságot biztosító iskolai végzettséget. Különösen Szentistvánon annak tömegével ilyenek. Szentistvánról nem is lehetett pontos kimutatást kapni, mert az anyakönyvek 1921. évtől visszamenőleg elvesztek, a nőkre vonatkozó törzskönyveket a szerb megszállás alatt megsemmisítették. Fogott a választók száma Jó

zsefvárosban, Istvánmegyében, Szentjánoson, Katonavárosban, Kiscsévolyban, Rókusvárosban, Szállás- és Homokvárosban, azonkívül Szentistvánon is.

Ezzel szemben nőtt a választók száma a Belváros I. és II. körzetében és Vaskuton.

A központi választmány összesen 2800 személyt idézett be, hogy igazolja a törvényes feltételeket, illetve a választójogosultságot. Az iskolákat szintén 1134 esetben keresték meg az iskolai végzettség kimutatására, de igen kevés eredménnyel.

Hogy a nagyközönség mennyire nem helyezt szűrt poltiikai jogaiuak gyakorlására igazolja az, hogy a 2800 beidézett közt még 100 sem volt, aki jelentkezett.

Ilyen módon körülbelül 2000 főnyi, azolnak a száma, akik az 1936 évi állapot szerint 12.228 főt kitevő ideiglenes névjegyzékéből elvesztették.

Büntény, vagy öngyilkosság áldozata a koppányi Duna rejtélyes férfi hullája.

Tegnap a bajai halászközpontnál, az ugynevezett Öreg-Dunánál egy holttestet fogtak ki a Dunából. Jelentették a dolgot a rendőrségnek és v. Tolnai Márton detektiv, dr. Arnold Alajos szentistváni tisztifőorvossal kiszállt a helyszínre, azonban az erősen oszlásnak indult férjehulla a felismerhetetlenségig elváltozott s így személyazonosságát megállapítani nem

sikerült.

Megállapították, hogy a hullá 165 centiméter magas; vízbelefalusakor barna ruhát, fekete kockás nadrágot, sötét kabátot viselt, G. J. monogrammal. A kétségtelenül jobb társadalmi osztályhoz tartozó férfi holttestén több zúzódást és jobb vállán szurt sebet találtak, azonban, hogy valóban büntény áldozata-e azt nem lehetett megállapítani.

A rendőrség izgalmas hajszája az öngyilkossággal kísérletezett elmebajos napszámos után, aki megszökött kórházból.

Izgalmas hajszában volt része tegnap a bajai rendőrség büntügyi csoportjának. Dugalic János 48 éves napszámos elmezavarában öngyilkosságot akart elkövetni s csak a szomszédok közbelépése zavarta meg cselekedetében.

Dugalic ekkor hiányos öltözetben az utcára rohant ott zavarosan kiabálni kezdett s a járőreklőknek kellett foglani. Telefonáltak a mentőkért akik a megháborodott embert a kórházba vitték, onnan

azonban addig míg a felvételi lapját kitöltötték, megszökött. Végül is izgalmas hajszája után a rendőrség fogta el a szerencsétlen elmebáborodottat s a kórházba vitték.

— **A színes fehérnemű** megvarrása fontos dolog, mert ha az hibás, éktelen holmit készítettünk. Torpedó varrófonállal dolgozzunk, az hibátlan szép és színei is tökéletesek.

Bor helyett lugkövet ivott a nagynénjénél egy bajai kisfiu.

Hambalkó István 5 éves bajai kisfiu meglátogatta nagynénjét Kerekes Józsefné született Király Mária, aki éppen a husvételőtti nagytakarítást végezte. Az asszony nem ért rá a kisfiuval foglalkozni, aki megsomjazván, leemelte a konyhaszekrényen hagyott lugköves poharat, s abban a tudatban, hogy bor van benne, ivott belőle.

A kisfiu sikoltozására előrohant az asszony s azonnal a mentőknél telefonált. A kórházban nyomban gyomormosást alkalmaztak a kisgyermeken. Állapota súlyos.

— **Előfizetőknek, olvasóinknak, hirdetőinknek és jó barátainknak kellemes husvét ünnepeket kíván a Baja-Bácska szerkesztősége és kiadóhivatala.**

Szentistvánon szíre kerül „A betyár kendője”.

Husvét két ünnepén Szentistvánon a Csankó fele vendéglőben színelőadás lesz. A szentistváni műkedvelő ifjúság szíre hozza „A betyár kendője” poétikus meséjű szép magyar népszínműt. Az előadást, a község élénk érdeklődéssel várja. A színdarabot bál követi, ugyancsak a vendéglő helyiségeiben.

— **Artur Applin** nevét jól ismerik már a Milliók Könyve olvasói. Egész sereg szebbnél-szebb regénye jelent meg sorozatunkban, a Milliók Könyve 414. száma ismét Applin regényét hozza. Szerelm tüzön-vízen át... ez a címe Applin nagyszerű könyvének, amely a mai szerelm és a mai élet színes, fordulatú regénye. Megjelent a Milliók Könyve legújabb száma ára 20 fillér, kapható mindenütt.

Ha szépen, jól és olcsón akar öltözködni

**ruháit
csináltassa
Máté Lajos
férfi szabónál
(Sugovicapart).**

Évszázadok során összeforrott nemzeti egységeket szabdaltak széjjel a páriszkörnyéki béke- diktátumok.

Az utódállamok mesterkélit határai a megélhetéstől, a boldogulástól, a munkától és a kenyértől fosztották meg a lakosságot.

A páriszkörnyéki békediktátumok nemcsak hosszú évszázadok során összeforrott nemzeti egységeket szabdaltak szerteszéjjel, nemcsak az egy azonos kultúra, nyelv és hagyományok lelki kapcsolatait tördelték össze, hanem értellenlül, vagy tudatos rosszakarattal megbontottak olyan gazdasági összefüggéseket is, amelyeket a geográfiai helyzet és a természetes egymásraltaltság alakítottak ki parancsoló törvényzerűséggel. Az utódállamok mesterkélit határai egy, a megélhetéstől, a boldogulástól, a munkától és kenyértől zárták el az ott lakókat.

A Duna völgye gazdasági egyensúlyának legboritását természetszerűleg leghelyesebben a magyarságra rendezte meg, amelyet ha lehetne, még a levegőtől is elzárna a méltatlanul nagyraelevelt szomszédok gyölködése.

Annak az országnak, amely joggal hangoztathatta „Extra Hungarim non est vita” jelmondatát, — abban az értelemben, hogy minden magyarnak megadatott a biztos, sőt külföldhöz képest bőséges megélhetés, meg kellett ismerkednie a nyomorúságnak valósággal balkáni jelenkezésével. Az elhelyezkedést nem találó ipari proletár mellett egyre nagyobb serege szaporodott a munkátalan mezőgazdasági munkások inséges lömegének s a kormányhatalom olyan vézesen súlyos problémával került szembe, amelyről a békeemelés nemzedékének fogaalma sem lehetett.

A magyar közigazgatás rátermettségét és rugalmasságát bizonyítja, hogy ugyiszlán minden adminisztrációs „létszámemelés”, költség és bürokratikus nehézkesség nélkül megbirkózott ezzel az új és minden eddiginél súlyosabb szociális feladatkörrel. A szegényügynek a régi keretekben történt további gondozása mellett egy-két év tapasztalása biztos mederbe terelte az inségesek ellátásának megoldását is, olyan társadalompolitikai érzéket és felkészültséget bizonyítva, amely mindenben méltó az ősi magyar intézmények ezerszázados nemes tradíciójához.

Pedig Magyarország szegénysége miatt nem járhatott úgy el, mint a hatalmas Németbirodalom, amely munkaalakalmakat kétszázötven millió márka értékben biztosított az elmúlt években is és a Hitler-korszak óta hétmillióval csökkent munkaalakalmatlanságát még mindig 650 millió márka segélyt osztott ki. A munkaalakalmatlanság elleneszközölésére a segélyezését mint demoralizáló, er-

kölcsileg káros módszert a magyar állam elvi okokból egyébként sem óhajtott bevezetni, — de megteremtette ehelyett az inségesek ellátásának olyan gyakorlati rendszerét, amely a jobbmodu társadalmi rétegek túlzott megerőltetése és a még munkaalakalmakat találó, főleg kisipari existenciák veszélyeztetése nélkül, a szükségéhez képest teljes mértékben betöltötte hivatását.

Az inségesek katasztere ma már mindenütt felölleli mindazoknak nevét és adatait, akik bár munkaképesek, mégis önhibájukon kívül a társadalom és az állam támogatására szorulnak. Az első évek kezdeményező lépései után kialakult a célra vezető megoldás, természetbeni segítségben és munkabéren részesíteni az inségeseket: de csakis munkában nyújtott ellenszolgáltatásért. A főváros erre a célra több, mint hétmillió pengőt, a vidéki törvényhatóságok, városok, az államségéllyel együtt szintén kerekén hétmillió pengőt fordítanak.

A közelmúlt években inségmunkával igen hasznos eredményeket produkáltak országzerte, anélkül, hogy ez az időzserint is elhelyezkedést találó munkaalakalmakat kiszorított volna tevékenységük területükre; vagy az inségnyhítés célját szolgáló összegek számbavehető része anyagbeszerzésre fordítottat volna. A törvényhatóságok és városok inségmunkával bekötött utakat létesítettek, patak- és folyárendszabályozásokat végeztek. De a helyi viszonyoknak megfelelő, megoldott feladatok között szerepelnek: csatornázás, mocsarak lecsapolása, planrozás, szikletlenítés, erdőkiemelés, talajelőkészítő munkálatok, faiskolák létesítése, erdősítés, parkirozás és fásítás, gyalogjáró készítése, kavics és homok kitermelése, köfajtés, sportpálya, strandfürdő, jégpálya-építés, halastó létesítés és sok más.

Az inségesek munkájuk fejében nemcsak kielégítő munkabéren részesültek, hanem, ami különösen a Tiszántulon vált be, lényegesen emelve a belső fogalmat és fogyasztást is, — természetbeni ellátást is kaptak, burgonya, liszt, zsiradék, kenyér és más élelmiszerek kiosztása révén; ahol arra szükség mutatkozott, az igen eredményesen működő népkonyhák útján is.

A kormány teljes megértéssel támogatja és támogatja ezeket az akciókat. Elsősorban a természeti csapásoktól leginkább látogatott városoktól részesültek ebben a gondoskodásban, így Békének, Csa-

mádnak, Csongrádnak és Kecskemét város inségeseinek a legutóbb is közel másfélmillió pengő segély jutott. Megfelelő tervszerűséggel is sorrendben részesültek a segítségben az arra rászoruló többi törvényhatóságok is.

Az inségesek ellátása országzerte a jelentkező igények szerint előlétette ki a szükségleteket. A főszempont, amint azt vitéz Kozma Miklós belügyminiszter egyik legutóbbi nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy jövőnk biztosítása érdekében vérünk pusztulását minden eszközzel meg kell akadályoznunk. A magyar kormány teljes mértékben átérzi a kérdés nagy jelentőségét és fontosságát s az inségnyhítésre irányuló, gondos körültekintéssel vezetett, melységes szociális érzéstől és fajszeretettől áthatott tevékenysége nemcsak minden elismerést megérdemel, hanem, mint arra a kormányzó ma-

gasztoslelkű hitvestársának akciója példát mutatott, méltán igényelheti a legteljesebb támogatást is az áldozathozatalra még képes magyar társadalmi osztályok részéről.

Kész a „Nagybaracscai Szőlők” állomása.

Köztudomású, hogy a nagybaracscai és csátaljai gazdák kívánságára gróf Teikli János orsz. gyűl. képviselő keresztül vitte, hogy új állomás illetve feltételes megálló létesüljön Nagybaracska és Csátalja között.

A pályatest megálló helyének munkálatai teljesen elkészültek: a megállóhelyet jelző táblát is elhe-

lyezték már. Napok kérdése, hogy a forgalmat megnyitják. A felszállók a vasuti kocsiiban váltnak majd jegyet.

A kerület választópolgárságának forgalmi érdekeit szolgálja ez a megálló épen úgy, mint a mohács—bókád autóbussz. Sok ilyen eredményes „szédítést” (!) kérünk.

Óriási méretűnek ígérkezik a május 8-án megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár.

Május másodikán lép érvénybe a vásár feláru utazási kedvezménye.

(Budapesti tudósítónktól.)

Alig négy hét múlva, május 8-án nyílik meg Budapesten a főváros legnagyobb gazdasági és idegenforgalmi eseménye, a Budapesti Nemzetközi Vásár. Óriási érdeklődés előzi meg ezuttal a vásárt, amelynek rendezésében most először vett részt az iparkamarán kívül a gyáripárosok szövetsége és maga a főváros is. Az eddigiek szerint

Több mint 1500 kiállítója, hét külön csoportja és számos külföldi résztvevője lesz a vásárnak, köztük öt állam külön pavillont állít.

A vásár területét ép ezért lényegesen meg kellett nagyítani. De bővíült a vásárral egy időben tartott budapesti látványosságok programja is. A vásár alkalmából a fővárosi színházak és mulatók ünnepi előadásokat rendeznek. Számítalan sportesemény, kongresszus zajlik le a vásár 11 napja alatt.

A vásárigazolvánnyal Buda-

pestre utazó közönség ezuttal is a legkülönbözőbb kedvezményekben részesül. Köztük első helyen áll az, hogy

azok, akik május 2—18-ig Budapestre utaznak, a vásárigazolvány és a felutazásra váltott teljesáru jegy felmutatása ellenében díjtalanul utazhatnak vissza eredeti indulási állomáskruka.

De kedvezményt élveznek az utasok a fővárosi színházak, mulatók, muzeumok, középületek, az állatkert stb. látogatásánál és a budapesti gyógyfürdők használatánál is. Érdekes újítás, hogy a vásárigazolvány birtokában a közönség kedvezményesen áron válthat jegyet az automobil-szépségsversenyre és a vásár ideje alatt rendezesítendő Budapest és környéke fölött végzendő körpülésekre is.

A vásárigazolványok a vásár 14. képviselőitől és a menetjegyzárókban már megválthatók.

Felekyné Munkácsi Flóra.

(sz. Baja, 1836—mh. Budapest 1906)

Folyó évi április 29-én lesz száz éve annak, hogy Felekyné Munkácsi Flóra a XIX. század második felének legszebb magyar színésznője Baján meglátta a napvilágot.

Felekyné ma már nem olyan patinás név, mint pl. Dériné, mégis a múlt század legjobb nevei közé tartozik. Meg kell emlékeznünk róla nekünk bajaiaknak, mert ő is egy kicsit bajainak érezte magát s számtalan vidéki körúti Bajára mindig úgy jött, mintha „haza” jött volna. Bajai felléptét mindig nagy érdeklődés és a hazainak kijáró nagy lelkesedés fogadta.

Családja a wolffeldi Gaidler család Németországból költözött be; nagyapja mint osztrák alezredes Munkácson vonult nyugalmába és itt született Pál nevű fia, ki Munkácsi-Gaidler néven jelles vidéki színész volt. Anyja Mészáros Anna színésznő. Felekyné már 13—14 éves korában gyermekszerepeket játszott s sokáig osztotta szülei vándorszínész életét, 1855. táján a Nemzeti Színház foglalkoztatja: 8 frtot kap egy fellépésért. A Nemzeti Színház később szerződötti is 1858-ban Felek Miklós szintén a nevezett színház tagja, később színgazgató és a színészegyesület alapítója, feleségül veszi. 1882. nov. 24-én színézi pályájának 25 éves fordulóját ünnepelte. 1901-ben nyugalmába vonult: ez alkalommal Ferenc József a koronás aranyéremkeresztrel tüntette ki. 1902. február 6-án lépett fel utoljára a Várrom házbán.

Pályája kezdetén énekes szerepeket játszott a népszínműben, egyik legkedvesebb szerepe Rózi volt Szigligeti Cigányában. Pályája későbbi folyamán tragikái szerepeket is játszott (Desdemona, Julia, Ofélia, Melinda, Stuart Mária) de hiányzott játékból a tragikai erő, a szenvedélyes hæv. Ereje inkább az érzelmes, mélyen megindító játékból volt, melyben őszhangzatosan érvényesült egész lényének nőies bája igaz bensőségével. Különösen Fenillet drámájának s a hatások alatt irt daraboknak egyik állandó alakja, a panasza nélkül, némán szenvedő ártatlan asszonyt játszotta kitűnően. Leghíresebb szerepei e nemben Margit (Egy szegény ifjú története), Heiriette (A völgy liloma), Hermence (A szerencse gyermeke). Nagy sikert aratott Lecowreur tári-

eunje; jelles szerepei voltak még Adél (Báró és bankár), Mártha (Benoit család), Ayda (IV. László). Vigjátéki szerepekben is kiválóvá tette kerésellen egyszerűsége. Idősebb korában a szende szerepkörrel az anyabőszők ábrázolására tért át s ebben is igaz hatással érvényesült bája és gyengédsége.

Bajai Mihály Mór színgazgató, aki Baján született, Bényei István és Csillag Teréz mellett, akik először nálunk léptek a színpadra őrizték meg színes megemlékezésel. Felekyné Munkácsi Flóra nevét is városunk színészetének történetében.

Dr. Csapláros István.

Huber Mihály és Kőszegi Mátyás kőművesmesterek építik a kamarásdunai halcsarnokot.

Hat pályázatot kapott a város mérnöki hivatala az építkezésre.

A Kamarásduna egyik lejárójánál a mostani halárusító bódék szomszédságában megkezdették a bajai halcsarnok építését.

A halcsarnok építésére a város mérnöki hivatala zártkörű versenytárgyalást irt ki. Pályázott összesen hat építő, illetve kőműves mester. Az ajánlattevők Huber Mihály 3358/60 P, Kőszegi Mátyás 3792/17 P, Pinter Imre 3894/10 P, Puskás Mihály 4073/50 P,

Szöges János 4228/70 P, Bajai Gyula 4726/10 P-ért vállalták az építési munkákat. A számvetés véleménye alapján az építést Huber Mihály és Kőszegi Mátyás kapták meg. Kőszegi Mátyás fogja építeni a halcsarnokhoz a megfelelő kutat.

A halcsarnok építését még a tavasz folyamán valószínűleg felépítik és utána nyomban átadják rendeltetésének.

Ünnepi ebéddel húsvétkor zár a két bajai népkonyha.

Négy hónapi áldásos működés után húsvétkor befejezi megbízatását a város két népkonyhája a Mansz-hölgyek és a Szeretetház gondozó nővéreinek vezetésével dolgozó népkonyha.

A többszáz bajai gyermek, akik egyharmad éven át a népkonyha törzsveendőjei vol-

tak, húsvét vasárnapján ünneppélyesen, vagyis ünnepi ebéd keretében bucsuznak el a népkonyháktól. Hogy a gyerekek öröme teljes legyen, mindkét népkonyhán nemcsak pompás ebédet kapnak, hanem a húsvéti pirostojás, a csokoládé nyuszi és a szép fonott kalács is a tarsolyukba kerül.

A magyar kormány kiküldetésében Párisban és Turinban Kossuth emigrációs iratai után kutat a bajai származású dr. Jánossy Dénes miniszteri tanácsos.

Dr. Jánossy Dénes miniszteri tanácsos, mint a m. kir. kormány megbízottja, a monarchia idejében fennálló közös hatóságok iratait tartalmazó bécsi levéltáraknál hat éven keresztül működött. Ugyan ezen időben a bécsi Magyar Történelmi Intézet helyettes igazgatója volt. Másfél évig a bécsi Collégium Hungaricumot vezette.

Az Országos Levéltár igazgatójává történt kinevezése és ezen állásának elfoglalása Magyarországra

való visszatérését tette szükségessé, távozása alkalmával az osztrák köztársaság elnöke részére, a magyar és osztrák kulturális terén kifejtett eredményes együttműködése elismeréséül az osztrák érdemkeresztrend Komtur keresztjét adományozta.

Ezidőszent a Magyar Történelmi Társulat megbízásából Magyarország újabbkori forrásainak kiadványosorozatában a Kossuth emigrációs történetét dolgozza fel és e célból

hosszabb időt töltött Angliában, Amerikában; jelenleg Kossuth emigrációs iratainak felkutatása céljából Londonban, Párisban és Turinban dolgozik.

A Magyar Történelmi Társulat múlt évi decemberi ülésén „Kossuth az amerikai pártpolitika utvestetőjében” címen igen értékes felolvasást tartott. Mint miniszteri titkár, a m. kir. vallás és közoktatásügyi minisztériumban a „Központi Úgykezelés racionalizálását terjesztette elő, az erről szóló könyve, amely 1929-ben jelent meg, a minisztérium ügykezelés egyszerűsítésén terén egyedülálló és gyakorlatban jól bevált kezdeményezés volt.

A bécsi levéltáraknál töltött működése idején az Osztrák-Magyar Monarchia háborús felelősségeiről irt forrásmunkája a háborús felelősségkutatás eddigi eredményeit nagyban gazdagította, munkájában megállapítja, hogy a párisi környéki békeszerződésekben történt erkölcsi megbélyegzésünk megdöntöttnek tekinthető s a magyar igazság feltartóztatlanul balad a maga útján, mert nemzetek sorsát politikai gyilkosságokra felépíteni, vagy nemzeteket hamis okmányok alapján erkölcsileg egyszerűsíteni elítélni nem lehet. Az igazságtól nekünk nem kell tartanunk — írja Jánossy — mert az mellettünk tanuskodik.

Dr. Jánossy, városunk régi családjának tagja, gimnáziumi tanulmányait Baján végezte. A világháborúban az orosz fronton küzdött, ahol súlyosan megsebesült és a háború befejezése után került az Országos Levéltárba, innen indult ki a nagy jövőt ígérő pályájára.

A hosszú külföldi történelem kutatásai alkalmával sok és értékes külföldi barátot szerzett a magyar ügynek.

Üzletáthelyezés!

Értsétem a mélyen tisztelt vevőkönzéséget, hogy üzletemet március hó 1-től a városi székházba, a volt Blumberger-féle helyiségbe

h e l y e z t e m á t,

ahol mélyen leszállított áron fogok továbbra is árusítani.

Mély tisztelettel

Welchner Lőrinc
rőfőskereskedő.

Fizessen elő
a BAJA-BÁCSKÁRA.

**Minden mulandó,
Az ékszer maradandó.
Ékszerszobát ajándéknak.**

SZIKLAI MÁRTON
órák és ékszerésznel.

Erzsébet királyné-ucca 21.

Régi ékszereket, tört aranyat és briliánsköveket a legmagasabb áron veszek.

Mindenféle arany és ezüst ékszerek raktáron.

Prima sweizi kar- és zsebórák. — Tisztviselőknék igen kedvező részletfizetésre is.

Kerülje a fölösleges bosszankodást pontatlanul járó órájával.

Óra vásárlás és javítás csak szakembernél.

Pontosan járó férfi és női karórák 2 évi jótállással már 6 pengőtől.

HIREK.

Bajai kispaptár.

- Április 12-én délután 4 órakor Szürketaxi profi és a BSE futballmérkőzése.
- Április 12-én este 8 órakor az MTE előadása és táncmulatság a Központban.
- Április 13-án délután fél 5 órakor Budapest profi combinált és a BTSE futballmérkőzése.
- Április 13-án este 8 órakor a „Bácskai levepte disztábor” a Központban.
- Április 13-án este 8 órakor színelőadás Szentistvánon a Csankó vendéglőben.
- Április 13-án este 8 órakor a Bácska SE műsoros táncestélye az Ipartestületben.
- Április 13-án este fél 9 órakor a Mansz Leánykör előadása és bálja a Nemzetiben.
- Április 17-én délután 6 órakor Antos Kálmán orgonaművész jótékony célú orgonahangversenye a ferenciek templomában.
- Április 18-án délelőtt 9 órakor Baja város és a bajai járás mezőgazdasági bizottságainak ülése a városházán.
- Április 21-én este fél 9 órakor a Liszt Ferenc Kör hangversenye a Nemzetiben.

Kezdődő üdörelmeszedésnél

reggel éhgyomorra egy pohár termézetes „Ferenc József” keserűviz úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét megszünteli, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli. A gyakorlati orvostudomány vezető személyiségei a **Ferenc József** vizet azért becsülik olyan sokra, mert ez a változás éveiben is gyorsan és rendkívül enyhén módon szabályozza a szervezetre oly igen fontos gyomor- és bélműködést.

A nagyszombati feltámadás: körmenetek rendje az egyes plébániák templomaiban.

Nagyszombaton délután valamenyi katolikus plébánia templomában megtartják a szokásos feltámadási ünnepségeket.

A feltámadási körmenet délután 5 órakor indul a ferenciek templomából, a kiscsávolyi templomból, valamint a józsefvárosi és a szentjánosi kápolnákból.

Este 6 órakor indul a feltámadási körmenet a belvárosi és a szentistváni plébániák templomaiból. Az ünnepséget valamenyik templomban a „Te Deummal” fejezik be.

— **Izr. Istentisztelet.** Peszach ünnepen az istentiszteletek a következő időben kezdődnek. Vasárnap délután fél 7 kor, hétfőn délután háromnegyed 7 kor, Szachrisz hétfőn reggel fél 7 kor, kedden reggel egynegyed 7 kor, Muszaf hétfőn és kedden délelőtt 10 órakor. Mázkir kedden a reggeli és a délelőtti Muszaf imánál.

— **Renoválják a kórház járvány pavilonját.** A kórház I. számú járvány pavilonjának átrenoválása mint jelentették, a tavasz folyamán történik meg. Az építkezésre kedden 15-én délután tartják a zártkövi versenytárgyalást a mérnöki hivatalban.

SZŐLŐ-, GYUMOLCS- ÉS KERTGAZDASÁG.

Meggyfák monília megbetegedése.

Évről-évre mind gyakoribb lesz az a panasz, hogy a meggyfák termését elviszi a kőd. Mi tulajdonképpen itt a baj, mi okozza ezt a kárt, kőd-e, avagy egyéb okok. Megállapíthatjuk, hogy a kőd mint olyan, nem árthat és nem is árt a meggynek. De árt egy gomba, me-

lyet tudományos néven Moniliának hívnak. Ez a gomba pusztításának 90 százalékát virágzás idején teszi, és pedig főképpen a kődös időben. Innen van az, hogy a kődöt mint okozót szerepeltetik, holott az csak a gomba életének teremt kedvező élelfeltételeket.

A gomba a növény minden részében él és pusztít, elszáritja a virágot, fiatal hajtást és vesszőt, elrothasztja a gyümölcsöt, sőt tevékeny részt vesz az idősebb részek elmezgésítésében. A gomba a növény testében telel s április hónapban érleli meg a spóráit — szaporító szerveit, — s azokat szétszórja a levegőbe, melyeket azután a szél elvisz a virág bibéjére, ahonnan a fertőzés megindul a növény belseje felé. Virágzás után 2 hétre, úgy áll a fa mintha le volna forrázva, később azután a vesszők is elszáradnak.

Ha ismerjük a gomba életmódját úgy már a védekezés is adva van, hogy gombacsirákat megöljük gombaölő szerekkel permetezünk abban az időben amikor az, fertőző, tehát a virágzás idején. Permetezésre feltétlenül csak a bordói levét alkalmazzuk, mert mézken belől fejlődő déndioxid árt a pollennak, — virágpornak.

Az első permetezést rügyfakadás után adjuk 2 százalékos bordói oldattal. A következő permetezés már a virágzás idejére esik és a virágzás tartama alatt 4-szer permetezünk a virágba 1 százalékos bordói oldattal, de a permetezés egészen kőd-szerű legyen, hogy a bibe teljesen be legyen vonva, rézgáliccol, mely az esetleg odakerülő gombát megöli.

Hogy a következő évi fertőzésnek elejét vegyük, legkésőbb június hó elejére a leszáradt, lecsapult részeket 1—1 arasz hosszúságú egészenes résszel együtt levágjuk és elégetjük.

— **A forró égőv betegségeinél,** különösen vérhasnál és olyan gyomorbetegségek esetén, amelyek váltakozással együtt lépnek fel, a természetes „Ferenc József” keserűviz szerfelett értékes hatást fejt ki.

SPORT.

Szürketaxi Baján.

A Szürketaxi F. C.-ről a Nemzeti Sport csütörtöki száma az alanti cikket közli: „Vasárnap Baján, a BSE ellen játszanak a Taxisok, hétfőn pedig Szekszárdon a TSE ellen mérkőznek. A nagy formába lendült Szürketaxi F. C. legújabb összeállításban játszik mindkét napon”.

Mint a csapat összeállításából is világosan kiténik, patios nevek vannak a csapatban. Moharos mint Bocskay játékos többször volt tagja a magyar válogatott csapatnak, ugyancsak Werner is volt váloga-

toolt mikor még a III. ker. F. C. csapatában szerepelt. Bodor ligá, Kovács pedig a Millnek volt főerőssége válogatott korában. Mészáros pedig a BSE játékosaként került vissza és a góllövő lista élén szerepel, hiszen csak az elmúlt vasárnap egymaga 5 dugót vágott a Millenaris kapujába.

Előmerközösen a gimn. válogatott játszik levepte válogatott ellen.

A levepte összeállítás: Zority II, Kosa Zority I, Farago, Kalóczy II, Rubovits, Poth, Body, Hován II, Köblög, Kalóczy I. Tartalak: Füller, Dostján.

A mérkőzés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg és ez köszönhető a Szürketaxi utóbbi kitünős szereplésének.

Jegyelővétel: Fischer Béla cégnél.

Laptulajdonos:
DR. KNEZV LÉVEL.

Berendezés vegyeskereskedéshez és egy vagy két darab vasrudon megvételre kerestetik. — Cim: Molnár Károlyné, Sükösd.

Jó összekötéssel

rendelkező urakat és hölgyeket keres speciális ágazat bevezetésére „előkelő intézet” jellegére a kiadóba.

CORSO

Husvétvasárnap és
hétfőn

magyarul beszélő rendkívül
izgalmas film

Abesszinia igazi arca

Ezt követi:

a francia filmgártás remeke.

2-es számú kémiroda

Főszerepben:

Vera Koréne
és Jean Murat

URÁNIA

Husvét
műsorunk

A nagymama

CSIKI GERGELY
vigjátéka nyomán írta:
FARKAS IMRE

Főszereplők:

Cs. Aczél Ilona
Perényi László
Szörényi Éva
Rózsahégyi Kálmán
Toronyi Imre
Oltay Magda
Márkus Lajos
Peéry Piri
Pethes Sándor
Dajbukát Ilona
Sítkey Irén

Autóbusz menetrend

Mohács—Bácsalmás között.

Bevárja a Bácsalmás felől érkező vonatot. Csatlakozik a Bácsalmás felé induló vonathoz.

Km.	1	Állomások	2
0	7 ¹⁵	ind. Bácsbokod vasutállomás	érk. 14 ²⁵
3	7 ²⁵	Bácsborsód	14 ¹⁵
11	7 ⁴⁵	Gara községhatár f. m.	13 ⁵⁵
15	7 ⁵⁵	Gara vasutállomás	13 ⁴⁵
16	8 ⁰⁰	Gara községháza	13 ⁴⁰
24	8 ²⁰	Csátalja községháza	13 ²⁰
25	8 ²⁵	Csátalja vasutállomás	13 ¹⁵
28	8 ³⁵	Nagybaracska piactér	13 ⁰⁵
29	8 ⁴⁰	Nagybaracska rév (átkelés)	13 ⁰⁰
34	9 ⁰⁰	Móriczpuszta f. m.	12 ⁴⁰
39	9 ¹⁰	Mohácsi iskola f. m.	12 ³⁰
42	9 ¹⁵	Riha f. m.	12 ²⁵
48	9 ²⁵	érk. Mohács dudapart	ind. 12 ¹⁵

Ezen menetrend érvényes 1936. április 7-től.

A járatok menetrendszerű pontossággal közlekednek, de esetleges késésért vagy a járat elmaradásáért felelősséget nem vállalok.

Szuier János autóbusz vállalat
CSÁTALJA 70.

Egyszerű cementlap
Diszes
Márvány mosaik-lap
Favente (sempa)
Metlach-lap

BURKOLAT

NAGY VÁLASZTÉKBAN

Kutgyűrű Hód farku cserép Portland cement
Cementcsövek Hornyolt cserép Ustőkősi fehér cem.
Cementvályuk Fával égetettmész Eiszigetelő lemez

Kátránypapír és minden más építőanyag

LEGIJTÁNYOSABB ÁRBAN KAPHATÓ

Grünhut és Társa tégla- és cementárúgyárban
BAJA — Telefon 160.

A Máv. menetrend:

Érkezés óra perc	Honnan?	Indulás óra perc	Hová?
7 09	Gara	4 40	Hercegszántó
7 25	Ujdombovár	5 19	Gara
7 32	Hercegszántó	5 20	Bátaszék, Sárobgárd, Budapest
7 40	Budapest, Kiskunhalas, Bácsalmás	5 31	Bácsalmás, Kiskunhalas Budapest, Csikéria
9 26	Pécs, Budapest	8 15	Ujdombovár, Sárobgárd, Budapest
13 10	Budapest, Sárobgárd, Bátaszék	10 35	Bácsalmás, Kiskunhalas, Budapest
13 48	Budapest, Kiskunhalas, Bácsalmás	9 50	Baja, Bátaszék, Pécs
14 20	Ujdombovár	14 21	Bátaszék, Ujdombovár
16 52	Pécs, Bátaszék, Baja	14 25	Hercegszántó
18 03	Gara	14 29	Bácsalmás, Kiskunhalas, Budapest, Csikéria
18 27	Hercegszántó	14 48	Gara
18 30	Bpest, Kiskunhalas	15 55	Bátaszék, Sárobgárd, Budapest
19 58	Ujdombovár, Pécs, Bátaszék	18 50	Bátaszék, Pécs, Sárobgárd, Budapest
21 25	Budapest, Kiskunhalas Bácsalmás, Csikéria	22 00	Bácsalmás, Kiskunhalas, Budapest, Csikéria
22 58	Bpest, Sárobgárd	22 01	Bátaszék, Ujdombovár, Budapest

Nyomatott Bakanek és Goldberger könyvnyomdájában BAJA.

Saját termelésű tűzifa:

2 éves
vágású

1^a száraz

akác hasábfát
kőris
tölgy
szil
szurkos nyár hasábfát
fűz hasábfát
kemény gömbfát
lány

Házhoz szállítva száraz aprított akácfa 3'50
aprított tölgy és szilfa 3'20

a legelőcsöbb napi árban házhoz szállítunk.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Wiesel Sándor és Fia

fatermelők és tűzifanagykereskedők

Telefon: BAJA Telefon:
tűzifa telep 195. Haynald-u. 13. városi iroda 42.

VÉRTES Szénkereskedelmi Részvénytársaság

Bajai fiókja. Ferenciek-tere 2. Telefon: 52.

HÖFÉHÉR

beremendi mész
Dunakavics kőpor falszigetelő

teljes vagonban bármely állomásra és csunaparti rak-
tárunkból minden mennyiségben házhoz szállítva.

Szükséglete fedezése előtt saját érdekében
kérje ajánlatunkat!

**Ejjeli
szolgálatot tart**

reggel fél 8 óráig és
vasárnap d. u. nyitva
ápr. 6-tól ápr. 13-ig

legalkalmasabb ajándékot

Szabó Géza

puskaművesnél vásárolhat
Erzsébet királyné-utca 13.

Dr. GEIRINGER JÁNOS
gyógyszertára.

HIRDETÉSEKET FELVESZ
A NYOMDAVÁLLALAT.

Bakanek és Goldberger

könyvnyomdája

Baja, Ferenciek-tere 2. szám.

NYOMTATVÁNYOK

**PLAKÁT
REKLÁM
IRODAI**

és kereskedelmi nyomtatványok
jutányos áron, a legizlésebb és
modern kivitelben készülnek.